

Kursplan

för kurs på grundnivå

Svenska som andraspråk I

Swedish for Second Language Teaching I

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	NS1002
Gäller från:	HT 2009
Fastställd:	2007-05-09
Ändrad:	2009-05-06
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Svenska som andra språk

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet, 2007-05-09, reviderad 2008-05-14 och 2009-05-06.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Svenska B/Svenska som andraspråk B/Svenska 3/Svenska som andraspråk 3.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
ETNI	Etnicitet, normer och språk	7.5
GRAM	Grammatik	7.5
FONO	Fonetik och fonologi	7.5
ANDR	Andraspråksinläring	7.5

Kursens innehåll

Kursen behandlar svenska språket ur ett andraspråksperspektiv och avser att ge en introduktion i ämnets två karaktärsområden: svenska språket i ett typologiskt och kontrastivt perspektiv samt andraspråksinläring. Dessutom ges en orientering om samhälls- och utbildningsfrågor i samband med invandringen och invandrargrupperna i Sverige. Dessa kunskaper och färdigheter är användbara för den som i sin yrkesutövning möter personer med svenska som andraspråk, speciellt inom skola och utbildning men också inom andra samhällsliga förvaltningar och organisationer.

Delkurs 1: Etnicitet, normer och språk, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge en orientering om de förändringar som skola och andra institutioner i det svenska samhället genomgår till följd av migration och flerspråkighet. I delkursen belyses frågor om identitet och tillhörighet, begreppen kultur och etnicitet, deras innebörder och betydelser. Delkursen lyfter fram och diskuterar skolan som en social och kulturell arena samt olika attityder till språkliga varieteter och flerspråkighet. Vidare ges en översikt av världens språk samt en introduktion till svenskan i ett kontrastivt och typologiskt perspektiv.

Delkurs 2: Grammatik, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge ett andraspråksperspektiv på svenskans grammatiska och lexikala struktur. Presentationer ges av grammatikens huvuddelar: morfologi, syntax och semantik. Dessutom får de studerande praktiskt öva att transkribera och analysera inlärares talspråk. Även inlärares skriftliga språkproduktion

analyseras.

Delkurs 3: Fonetik och fonologi, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge ett kontrastivt och funktionellt perspektiv på svenskans ljudstruktur och prosodi med särskild tonvikt på sådant som har relevans för inlärare av svenska som andraspråk. I delkursen ingår övningar där de studerande får analysera inlärares uttal.

Delkurs 4: Andraspråksinläring, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge en orientering om framträdande teorier om andraspråksinläring med särskild tonvikt på svenska som andraspråk. Aspekter som belyses är skillnader och likheter mellan inläring av förstaspråk, andraspråk och främmande språk, formell och informell språkinläring, barns och vuxnas andraspråksinläring, den språkliga omgivningens betydelse samt sociala och psykologiska faktorer som påverkar språktillägnet. Praktisk övning ges att analysera inlärarespråk och inlärares strategier vid tillägnet och användningen av andraspråket.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenterna kunna

- diskutera på vetenskaplig grund kring etnicitet, flerspråkighet och kulturella identiteter
- beskriva och analysera svenska språkets uppbyggnad och funktion ur ett andraspråksperspektiv samt ur ett typologiskt perspektiv
- analysera uppbyggnad och utveckling i svenskt inlärarespråk
- diskutera på vetenskaplig grund kring hur olika faktorer påverkar andraspråksinläring.

Undervisning

Undervisningen ges i mån av resurser. Beslut om undervisningens närmare uppläggning för de olika delkurserna och om den undervisning som ska vara obligatorisk fattas av institutionsstyrelsen.

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras med inlämningsuppgifter, muntliga redovisningar, salstentamen samt hemtentamen. Hemtentamen som lämnas in för sent underkänns (betyg F).

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyg E på samtliga delkurser.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget F eller Fx på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget F eller Fx på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten, för de flesta delkurser, rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Kurslitteratur

Med reservation för ev. ändringar p.g.a. utgången litteratur e.d.

Delkurs 1: Etnicitet, normer och språk 7,5 hp

Andersson, Lars-Gunnar. 2001. Språktypologi och språksläktskap. Stockholm: Liber. S. 7-53. 46 s.

Axelsson, Monica, Lennartsson-Hokkanen, Ingrid & Sellgren, Mariana. 2002. Den röda tråden. Utvärdering av Stockholms stads storstadssatsning - målområde språkutveckling och skolresultat. Språkforskningsinstitutet i Rinkeby. Kap. 1, 2, 8 och 9. 27 s.

Boyd, Sally. 2004. Utländska lärare i Sverige □ attityder till brytning. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.), Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. S. 419-436. 25 s.

Carlson, Marie. 2001. □Kunskap är inget entydigt begrepp□□ Reflektioner kring kunskap, språk och lärande i sfi-utbildningen. I: Naucér, K. (red.), Symposium 2000. Ett andraperspektiv på lärande. Nationellt centrum. Stockholm. S. 304-323.(Stencil, säljs på institutionen.) 19 s.

Carlsson, Marie & Rabo, Annika (red.). 2008. Uppdrag mångfald: Lärarutbildning i omvandling. Umeå: Borea. Kapitel 1, 3 och 7, 75 s.

Ehn, Billy, Frykman, Jonas & Löfgren, Orvar. 1993. Försvenskningen av Sverige. Stockholm: Natur & Kultur. (Inledningen samt en valfri författare läses).50 s.

Einarsson, Jan. 2004. Språksociologi. Lund: Studentlitteratur. Kap 1-8 och 13. 201 s.

Evaldsson, Ann-Carita. 2001. Språkbruk och alternativa kamratkulturer bland barn i miljonprogramförorter. I: Lindblad, S. & Sahlström, F. (red.), Interaktion i pedagogiska sammanhang. Stockholm: Liber. S. 74-90. (Stencil, säljs på institutionen.) 16 s.

Gröning, Inger. 2003. Tvåspråkighet och andraspråksinläring i grundskolans flerspråkiga klassrum. Rapporter från Institutionen för lärarutbildning 2003:1. Uppsala universitet. 54 s.

Rampton, Ben. 1997. Sociolinguistics, cultural studies, and new ethnicities in interaction. I: Kotsinas, U.-B. m.fl. (red.), Ungdomsspråk I Norden. Föredrag från ett forskarsymposium. Meddelanden från Institutionen för nordiska språk vid Stockholms universitet. MINS 43. S. 63-81. (Stencil, säljs på institutionen.) 18 s.

Rönberg, Irene & Sjögren, Annick. 2001. Matematik som sociokulturell konstruktion. I: Naucér, K. (red.), Symposium 2000. Ett andraperspektiv på lärande. Stockholm: Nationellt centrum. S. 225-240. 15 s. (Stencil, säljs på institutionen.)

Runfors, Ann & Sjögren, Annick (red.). 1996. En bra svenska? Tumba: Mångkulturellt centrum. 106 s.

Tingbjörn, Gunnar. 2004. Svenska som andraspråk i ett utbildningspolitiskt perspektiv □ en tillbakablick. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.), Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. S. 743-761. 18 s.

En skönlitterär bok som väljs i samråd med läraren.

Valfria artiklar från tidskriften Invandrare och Minoriteter. 54 s.

Delkurs 2: Grammatik, 7,5 hp

Axelsson, Monica. 1995. En studie av hur vuxna inlärare utvecklar nominalfrasen och tillägnar sig bestämdhet. I Nordens språk som andraspråk 3. Red. av M. Kalin & S. Latomaa. Jyväskylä universitet. S. 11-20.(Stencil, säljs på institutionen.) 10 s.

Bergman, Pirkko & Abrahamsson, Tua. 2004. Bedömning av språkfärdigheten hos andraspråkselever. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.), Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. S. 597-625. 28 s.

Bolander, Maria. 1988. □Nu ja hoppas inte så mycke.□ Om inversion och placering av negation och adverb i

svenska som andraspråk. I: Första symposiet om svenska som andraspråk. Volym 1. Utg. av Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg. Stockholm. (Stencil, säljs på institutionen.) 11 s.

Ekerot, Lars-Johan. 1995. Ordföljd, tempus, bestämdhet. Malmö: Gleerups. 187 s.

Hammarberg, Björn & Viberg, Åke. 1976. Anaforiska processer i svenska i invandarperspektiv - några utgångspunkter. SSM Report 3. Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (Kompendium, säljs på institutionen.) 13 s.

Hultman, Tor G. 2003. Svenska Akademiens språklära. Stockholm: Svenska akad.: Norstedts ordbok. Kap. 3-20. 200 s. (Enligt lärarens anvisningar.)

Malmgren, Sven-Göran. 1994. Svensk lexikologi. Ord, ordbildning, ordböcker och orddatabaser. Lund: Studentlitteratur. Kap. 1-4. 77 s.

Tingbjörn, Gunnar. 1979. Kontrastiv minigrammatik. I: Svenska i invandarperspektiv. K. Hyltenstam (utg.). Lund: Liber Läromedel. S. 41-78. (Stencil, säljs på institutionen.) 37 s.

Viberg, Åke. 2004. Lexikal utveckling i ett andraspråk. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.), Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. S. 197-220. 23 s.

Viberg, Åke, Ballardini, Kerstin & Stjärnlöf, Sune. 1986. Svensk grammatik på svenska. Stockholm. 171 s.

Delkurs 3: Fonetik och fonologi, 7,5 hp

Bannert, Robert. 1990. På väg mot svenskt uttal. Lund: Studentlitteratur. (Stencil, säljs på institutionen.) 65 s.

Boyd, Sally. 1998. □Rådbråkad svenska sätter stopp för jobb□. I: Invandrare & minoriteter nr 5/6 1998. S. 49-52. 4 s.

Engstrand, Olle. 2007. Fonetik light. Kortfattad ljudlära för språkstudier och uttalsundervisning. Lund: Studentlitteratur.

Garlén, Claes. 1988. Svenskans fonologi. Lund: Studentlitteratur.

Kjellin, Olle. 1992. Svensk prosodi i praktiken.Handledning i uttalsinläring. Uppsala: Hallgren & Fallgren.

Schulman, Richard & Wingstedt, Maria. 1984. Förståelse av utländsk brytning □ en kryptisk undersökning. I: Nordens språk som målspråk - forskning och undervisning. Utg. av Hyltenstam, K. & Maandi, K. Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. (Stencil, säljs på institutionen.)

Delkurs 4: Andraspråksinläring, 7,5 hp

Abrahamsson, Niclas, 2009. Andraspråksinläring. Lund: Studentlitteratur. Kap. 1, 2, 3, 4, 9, 10. 174 s.

Abrahamsson, Niclas & Hyltenstam, Kenneth, 2004. Mognadsbegränsningar och den kritiska perioden för andraspråksinläring. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.), Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. S. 221-258.

Abrahamsson, Tua & Bergman, Pirkko (red), 2005. Tankarna springer före□ Att bedöma ett andraspråk i utveckling. Stockholm: HLS Förlag. Kap 1-6 och 12. 38 sid.

Axelsson, Monica, Lennartsson-Hokkanen, Ingrid & Sellgren, Mariana, 2002. Den röda tråden. Utvärdering av Stockholms stads storstadssatsning - målområde språkutveckling och skolresultat. Språkforskningsinstitutet i Rinkeby. Kap. 4.

Ekberg, Lena, 1997. Diskursiva och syntaktiska mönster i återberättelser hos invandrabarn i Rosengård. I: G. Håkansson, L. Lötmarker, L. Santesson, J. Svensson och Å. Viberg, (red.) Svenskans beskrivning 22. Förhandlingar vid Tjugoandra sammankomsten för svenskans beskrivning i Lund 1996. S. 97-110. (Stencil, säljs på institutionen)

Enström, Ingegerd, 2004. Ordförråd och ordinläring □ med särskilt fokus på avancerade inlärare. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.), Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. S. 171-195.

Håkansson, Gisela, 2004. Utveckling och variation i svenska som andraspråk enligt processbarhetsteorin. I: K. Hyltenstam & I. Lindberg (red.), Svenska som andraspråk □ i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur. S. 153-169.

Lightbown, Patsy M. & Spada, Nina, 1999. How languages are learned. Revised edition. Oxford: Oxford University Press. Kap. 5, 6, 7. 86 s.

Lindberg, Inger, 1995. I tur och ordning □ om inlärningsgångar i andraspråksinläring ur ett skandinaviskt perspektiv. I: A-H. Hannesdóttir, (red.), Nordens språk i Östereuropa. Nordisk språksekretariat. Oslo. (Stencil, säljs på institutionen.)

Lindberg, Inger, 1997: Apropå barn och badvatten: om grammatik och fokusering på form i dagens språkundervisning. I: A-B. Andersson, (red.), Svenska som andraspråk och andra språk. Göteborg: Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet. (Stencil, säljs på institutionen)

Viberg, Åke. 1989. Bisatser i inlärarperspektiv. I: Andra symposiet om svenska som andraspråk i Göteborg 1989. Utg. av G. Tingbjörn. (Stencil, säljs på institutionen.) 24 s.

Viberg, Åke, 1993. Andraspråksinläring i olika åldrar. I: E. Cerú (red.) Svenska som andraspråk. Lärarbok 2. Stockholm: Utbildningsradion och Bokförlaget Natur och Kultur. S. 13-83.